

ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ ΕΠΙΘΕΤΑ ΤΗΣ Β' ΚΛΙΣΕΩΣ

Ἡ Β' κλίσις ἐκτός ἀπό τὰ ἀσυναίρετα δευτερόκλιτα ἐπίθετα τριγενῆ καί τρικατάληκτα καί τριγενῆ καί δικατάληκτα ὅπως π.χ. ὁ σοφός, ἡ σοφή, τό σοφόν, ὁ δίκαιος, ἡ δικαία, τό δίκαιον, ὁ, ἡ ἔνδοξος, τό ἔνδοξον, ἔχει καί συνηρημένα ἐπίθετα, ὅπως φαίνεται ἀπό τὰ κατωτέρω παραδείγματα:

1. Ὁ τοῦ βασιλέως θρόνος χρυσοῦς ἦν.
2. Τῇ θεᾷ ἔφερον χρυσοῦν στέφανον καί πορφυροῦν ἱμάτιον.
3. Πρός τοῖς ὄστοις τῶν νεκρῶν ἐν τοῖς τάφοις τῶν Σκυθῶν ἀργυροῖ στέφανοι καί σιδηρᾶ ὄπλα ἐστίν.
4. Ὁ θάνατος χαλκοῦς ὕπνος λέγεται.
5. Τό ὕδωρ ἄχρουν ἐστί.
6. Ἡ τοῦ ρήτορος γνώμη εὖνους ἦν.
7. Ἐπιμήθη μέ τό ἀργυροῦν μετάλλιον.
8. Ὁ φιλόσοφος τούς ἄνους πολίτας οὐ θαυμάζει.
9. Ἡ ἀλήθεια ἀπλή ἐστιν.
10. Διακρίθηκε στό ἄλμα εἰς τριπλοῦν.
11. Ἰλεως γενοῦ ἡμῖν, Δέσποτα, ἐπί ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν.
12. Ἐμπλεως (= πλήρης) χάριτος.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΛΙΣΕΩΣ ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΩΝ
ΤΡΙΚΑΤΑΛΗΚΤΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ ΣΕ -οῦς -ῆ -οῦν

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ὄν.	χρυσοῦς	χρυσῆ	χρυσοῦν	ἀργυροῦς	ἀργυρᾶ	ἀργυροῦν
Γεν.	χρυσοῦ	χρυσῆς	χρυσοῦ	ἀργυροῦ	ἀργυρᾶς	ἀργυροῦ
Δοτ.	χρυσῶ	χρυσῆ	χρυσῶ	ἀργυρῶ	ἀργυρᾶ	ἀργυρῶ
Αἰτ.	χρυσοῦν	χρυσῆν	χρυσοῦν	ἀργυροῦν	ἀργυρᾶν	ἀργυροῦν

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Όν.	χρυσοῖ	χρυσαιῖ	χρυσᾶ	ἀργυροῖ	ἀργυραιῖ	ἀργυρᾶ
Γεν.	χρυσῶν	χρυσῶν	χρυσῶν	ἀργυρῶν	ἀργυρῶν	ἀργυρῶν
Δοτ.	χρυσοῖς	χρυσαιῖς	χρυσοῖς	ἀργυροῖς	ἀργυραιῖς	ἀργυροῖς
Αἰτ.	χρυσουῶς	χρυσᾶς	χρυσᾶ	ἀργυρουῶς	ἀργυρᾶς	ἀργυρᾶ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Μερικά δευτερόκλιτα επίθετα τά ὅποια πρὶν ἀπὸ τὸν χαρακτήρα τους ο ἔχουν ἄλλο ο ἢ ε συναιροῦνται σέ ὅλες τίς πτώσεις. Αὐτά λέγονται **συνηρημένα δευτερόκλιτα επίθετα**. Ἀπὸ αὐτά ἄλλα εἶναι τρικατάληκτα (μέ τρία γένη) καί ἄλλα δικατάληκτα (μέ τρία γένη).
- Τά τρικατάληκτα σέ -οῦς **συνηρημένα επίθετα** σχηματίζουν κανονικά τό θηλυκό σέ -η: *χαλκοῦς, χαλκῆ, κυανοῦς, κυανῆ*.
Ὅταν ὅμως πρὶν ἀπὸ τὴν κατάληξη -οῦς τοῦ ἀρσενικοῦ ὑπάρχει ρ ἢ ε σχηματίζεται τό θηλυκό σέ -α: *πορφυροῦς, πορφυρᾶ, σιδηροῦς, σιδηρᾶ*.
- Τονίζονται σέ ὅλες τίς πτώσεις καί τῶν τριῶν γενῶν ἐνικοῦ καί πληθυντικοῦ στήν λήγουσα ἀκόμη καί ὅταν δέν τονίζεται κανένα ἀπὸ τά φωνήεντα πού συναιροῦνται: χρύσεος ⇒ χρυσοῦς, σιδήρεος ⇒ σιδηροῦς, ἀργύρεαι ⇒ ἀργυραιῖ
- Τά **συνηρημένα δευτερόκλιτα** δέν ἔχουν κλητική.
- Ὅπως τό χρυσοῦς κλίνονται καί τά κυανοῦς, κυανῆ, κυανοῦν, λινοῦς, λινῆ, λινοῦν, χαλκοῦς, χαλκῆ, χαλκοῦν κ.ἄ. Ἀκόμη καί τά ἀριθμητικά επίθετα σέ -πλοῦς, -πλῆ, -πλοῦν ὅπως ἀπλοῦς, ἀπλῆ, ἀπλοῦν, διπλοῦς, διπλῆ, διπλοῦν.

ΑΠΛΗ ΚΑΤΗΧΗΣΗ
Διμηνιαία Ἐκδόση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως
Ἰούλιος - Αὐγούστος 2014 – Τεύχος 70
Ἰδιοκτήτης
Ἱερά Μητρόπολις Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως
Δημητσάνα 220 07
Ἐκδότης - Συντάκτης
Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας
Διευθυντής
Ἀρχμ. Ἰάκωβος Κανάκης
220 07 Δημητσάνα - Τηλ. 27950-31217
Ἰπεύθυνος Ἐκδόσεως καί Διεκπεραιώσεως
Ἀρχμ. Γρηγόριος Κιούσης

